

Viite: VN/10855/2024

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Huomiot rajat ylittävän sähköisen tunnistamisen, sähköisten luottamuspalvelujen ja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kansallisesta sääntelystä:

Kuuloliitto kiittää valtiovarainministeriötä lausuntopyynnöstä. Kuuloliitto on kuulovammaisia suomalaisia edustava kansalaisjärjestö. Noin 800 000 suomalaisella on jonkinasteinen kuulonalenema ja heistä suurin osa on ikääntyneitä. Osalla kuulovammaisista henkilöistä on myös muita sairauksia ja vammoja.

Esitysluonnoksessa korostetaan, että eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden on oltava esteettömästi vammaisten henkilöiden käytettävissä yhdenvertaisesti muiden käyttäjien kanssa EU:n esteettömyysdirektiivin mukaisesti. Kuuloliitto pitää tärkeänä, että esityksessä mainitaan myös käytettävyydestit ja se, että lompakon kehittämisessä ja testaamisessa huomioidaan erilaisten ihmisten tarpeet ja käyttötavat. Kuuloliitto on mielellään mukana tässä kehittämistyössä.

Koska osalle henkilöistä digitaalisen lompakon käyttäminen tulisi olemaan saavutettavuuden huomioimisesta huolimatta kohtuuton rasite, Kuuloliitto korostaa esitysluonnoksessakin mainittuja mahdollisuuksia puolesta asiointiin sekä perinteiseen fyysiseen tunnistautumiseen. Toisen henkilön valtuuttaminen ja puolesta asiointi tulee tehdä mahdollisimman helpoksi, yksityisyydensuojaa ja turvallisuus huomioiden.

Kuuloliitto on huolissaan siitä, että esityksessä ei tuoda esiin, millaista konkreettista tukea digitaalisen lompakon käyttöön ja sen opetteluun tarjotaan loppukäyttäjille eli kansalaisille. Sähköistä tiedoksiantoa koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa (VN/36598/2023) todetaan, ettei kyseisen uudistuksen myötä aiota suunnata lisää resursseja digitukeen, vaan konkreettinen digituki olisi olemassa olevien, isolta osin vapaaehtoisten, tukimahdollisuuksien varassa. Koskeeko sama myös eIDAS-asetuksen tuomia muutoksia?

Sosiaali- ja terveysalan järjestöt tarjoavat konkreettista digitukea sekä ovat merkittävä kumppani tämänkaltaisten uudistusten viestimisessä eri väestöryhmille. Hallituksen sosiaali- ja terveysalan järjestöihin kohdistamat leikkaukset kuitenkin haastavat oleellisella tavalla mahdollisuuksia toteuttaa tätä työtä jatkossa.

Sanna Kaijanen
Toiminnanjohtaja
Kuuloliitto ry

Lisätietoja antaa asiantuntija Anniina Horto-Lönnqvist, puh. 044 752 5561, anniina.horto-lonnqvist@kuuloliitto.fi.